

LAP

MEDLEMSBLAD

Landsforeningen Af nuværende og tidligere Psykiatribrugere

ÅRGANG 19
SOMMER 2017

nr. **2**

IFS – Konferance om socialpsykiatrien

SE SIDE 12

Udflugt til Horsens Statsfængsel

SE SIDE 14

LANDSMØDE MED VIGTIGE EMNER

SE SIDE 18

Kære LAP medlemmer

Tekst: Hanne Wiingaard, Hanne Skou Kadziola og Bettina Kræmer Mærsk

Der blev igen i år afholdt landsmøde i Svendborg, og traditionen tro mødte omkring 100 medlemmer op og deltog i mødet. Det er med respekt og i en rørende stemning at man samles, - vi er en unik forening, tænk at det kan lade sig gøre! Et sidestykke findes nok ikke.

Tak til hver og en der deltog, og alle dem der støtter op omkring foreningen.

Mødet var veltilrettelagt i lighed med foregående år, og foregik i god ro og orden. Der var gode ordstyrere, og man mærker hele tiden både en livlig debat, men også sammenholdet som her er det utilsørede bruger til bruger sammenhold.

Der var også valg til LAP's landsledelse, hvor det mest blev til gengangere, samt en ny. Velkommen til Jørn Bæk; vi glæder os til samarbejdet og siger også velkommen til de "gamle", der blev genvalgt.

LAP prisen blev i år givet til Jytte Banner for hendes store engagement

i projektet "Survive - lad de døde gavne de levende". Her er vi ovre i den helt tunge afdeling af de problematikker, som er blandt LAP's fokusområder. Det må værdsættes, at der findes folk, der tager emnet alvorligt og fokuserer på det! Forhåbentlig kan det give retningslinjer for hvad der må, og skal tages hensyn til, når mennesker kommer i psykiatrisk behandling.

I skrivende stund er det lige om lidt Folkemødet på Bornholm, der er på programmet. Vi har i år en lang række emner til debat og vi vil med vort bidrag skabe opmærksomhed om de områder foreningen står for. Blandt emnerne er:

- Er vi så voldelige? Alt for mange psykiatribrugere idømmes langvarige behandlingsdomme.
- Vi taler sammen om psykiatrien! – debat mellem LAP og FOA.
- At leve eller at overleve
- Overdødeligheden i psykiatrien – hvad kan vi gøre?

Hele LAP's program på Folkemødet Bornholm kan ses på denne adresse: <https://kalender.brk.dk/event/list>.

Der er flere røster fremme om, at der godt kunne trænges til en ny psykiatriplan, så har man jo lov at drømme lidt:

Noget af det, der er forsvundet i stigende grad over hele landet på det lokale plan er værestederne, og de mere lokale psykiatriske skadestuer. Ved nedlæggelsen af amterne er nogle opgaver blevet overført til regionerne, mens andet er overgået til kommunen. De psykiatriske skadestuer, der nu er under regionerne, er over hele landet centraliseret. Dette kunne godt fungere, hvis kommunerne til gengæld stillede op med lokale akutfunktioner baseret på behovene i de enkelte områder. Det vi ser generelt over hele landet er, at når vi har brug for hjælp, så er der kun et stort centralt sted med modtagelse, som dækker et stort område. Er man i en akut psykisk krise er det

og andre

et stort spring, at skulle bevæge sig måske temmelig langt for at opsøge en akut modtagelse, der drives i hospitalsregi.

Der findes som regel ikke steder med døgnåbent, hvor personer kan tage hen på et tidligere tidspunkt i en krise, det kan være angst, depression eller anden uopsættelig krise. Meget kunne forebygges ved, at der var tilgængelig hjælp. Mange kriser kunne undgås via det sociale netværk, der er i forbindelse med væresteder, men væresteder nedlægges til stadighed i en tid, hvor der nærmere var behov for flere. Nedlæggelser gennemføres med henvisning til besparelser, men det er en meget dyr måde at spare på. Væresteder sparer samfundet som helhed for mange meget dyrere hospitalsindlæggelser. Forebyggelse, i en tid hvor psykiske kriser florerer i stigende grad, ville være rettidige besparelser både på det menneskelige plan og på det økonomiske plan. En form for tilflugtssted i en psykisk

krise eller som en mellemstation på vej ud af en psykiatrisk afdeling, som alternativ til egentlig hospital-sindlægelse. Et sådan sted kunne være en mulighed, hvor personerne kunne opholde sig i mindre hospitalsagtige omgivelser. En frisk-livs central! Et godt sted at være, hvor der kunne lægges mere vægt på at genoprette værdighed og menneskelige værdier i et omsorgsfuldt miljø, som tager hånd om krisens indhold.

På nuværende tidspunkt er Sundhedsportalen gået i gang i Region Hovedstaden, og de kritiske røster er mange. Læger bliver pålagt selv at lægge oplysninger ind direkte på portalen uden sekretær, og det kan afstedkomme mange klik med musen. Der er så opfundet en anordning, så der kan klikkes med fødderne alt imens hænder og hoved arbejder videre. De nye rammer vil gå ud over tid til behandling mener flere faggrupper. Men lad os nu håbe, at vi alle lander med fødderne

på den nye platform, uanset om de også skal tages i brug for at klikke på den ny portal. Region Sjælland går i gang til november, så vi håber også, at alle børnesygdommene er fundet til den tid.

Vi vil slutte med at ønske alle en god sommer med smil og solskin. ■

indhold

08// Den hovedløse psykiatri

14// Udflugt til
Horsens Statsfængsel

02// Leder

06// Godt bisidderkursus

08// Den hovedløse psykiatri

10// Iværksætter, tidligere konstabel i hæren og yogalærer bag nyt Sundhedscenter i København

12// IFS – Konference om socialpsykiatrien

13// Sæt X i kalenderen
10. oktober 2017

13// Læserbrev

14// Udflugt til Horsens
Statsfængsel

16// Betydningen af matchende resonans i den kommunale psykosociale indsats

18// Landsmøde med vigtige emner

21// Handlingsprogram for LAP
2017 - 2018

21// Ny landsledelse 2017-2018

24// Kalundborg 2017

24// Den supplerende arbejdsmarkedspension

10// Iværksætter, tidligere konstabel i hæren og yogalærer bag nyt Sundhedscenter i København

26//
Viden om død kan redde liv

25// Brugernes Bazaar

26// Viden om død kan redde liv

28// Psykofarmaka, samtaler, nærhed, psykoterapi, hvem er jeg

29// Poesiens side

30// Sæt fokus på bisserne og genopret tilknytning til arbejdsmarkedet

32// Lokalforeninger

32// Regionale foreninger

33// Liste over kollektive medlemmer i LAP

34// Hvad er en bisidder?

35// Krogs Krog

Medlemsbladet LAP:

Landsforeningen Af nuværende og tidligere Psykiatribrugere

Adresse:

Medlemsbladet LAP
Store Glasvej 49, 5000 Odense C
Tlf: 66 19 45 11

Ansvarshavende overfor presseloven:

Hanne Wiingaard, Tlf. 2163 7314

Korrektur:

Jakob Brixtofte Petersen

Layout:

NH

Tryk:

COOL GRAY

Teknisk ansvarlig:

Hanne Wiingaard

Oplag:

2.500 eksemplarer Indlæg bedes indsendt til LAP pr. e-mail: lap@lap.dk.

Deadline til næste nr. er:

1. august, 2017.

Redaktionen:

Hanne Wiingaard, Inger-Liss Christoffersen, Tom Jul Pedersen, Michael Krog og Niels Holmquist Andersen.

Forsidefoto:

Jette Nielsen

Navngivne indlæg udtrykker ikke nødvendigvis LAP's holdninger.

Alle indlæg, der optages til bladet, bliver også lagt ud på LAP's hjemmeside. www.lap.dk

Artikler der indsendes uopfordret, forbeholder redaktionen sig ret til at redigere i.

Godt bisidderkursus

Tekst og foto: Tom Jul Pedersen

Vi er ca. 20 der har været på bisidderkursus i Middelfart, men hvad er en bisidder? Hvis man skal til et vigtigt møde, så kan man få én person med. Vedkommende sidder en bi, hvilket betyder at personen er ved "siden" af én. Personen overtager ikke sagen eller går ind i den, men giver gode råd inden mødet. Såsom at møde til tiden, være positiv, være tilstede i samtalen og hvis der er papirer, der er relevante så husk at tage dem med. Man kan sige, at man gøder jorden for at få det igennem man ønsker. Fx. støtte til en uddannelse. Men som vores dygtige underviser Malene Sønderskov sagde, så er 9 ud af 10 sager afgjort, inden man kommer. Selv om man ikke fik ønsket igennem, så kan bisidderen være gode neutrale ører, der kan forklare sagen bagefter, så man forstår den.

Malene kom med mange råd. Et af dem gik på at man ikke skal lade medarbejderen styre mødet, man skal selv styre det, således, at det er nemmere at styre samtalen hen i mod ens eget ønske.

Vi taler her om hvor der er noget at "rafle om", noget der er til forhandling. Tilmed skal man vise respekt over for den person/myndighed, man står overfor. Hvis man sender det signal ud, at "de er nogle sataaner", så kommer man ikke langt.

OPGAVEN SOM BISIDDER

For at prøve det blev vi inddelt i grupper med 3 personer i hver, der skulle øve os i at være bisiddere. En var læge, en anden patient og en tredje var bisidder. Gruppen havde valgt en øvelse, der gik ud på at personen ville ned i medicin, og det skulle forhandles på plads over for lægen.

Patienten ville halvere sit forbrug her og nu. Det mente lægen var for voldsomt, hvorfor det endte med, at han fik lov til at gå ned med 20%. Efter 14 dage skulle de ses igen, for at se hvordan det gik. "Jeg går glattere end da jeg kom" sagde personen, der spillede patienten i øvelsen. Den sidste sætning synes underviseren Malene var en smuk bemærkning.

Desuden sammenfatter det en bisidders mål, nemlig at gøre en person, der skal hjælpes, i bedre humør, enten fordi vedkommende fik sine ønsker igennem, eller fordi der er kommet en afklaring på sagen. Personen kan nu forstå, hvorfor der blev sagt dette, og hvorfor det resulterede i et nej tak til ønsket.

PÅ KURSET FIK DELTAGERNE EN DEL MATERIALER

I de udleverede tekster stod der blandet andet hvorfor det er nødvendigt med en bisidder:

1. Borgeren føler sig ikke hørt (problemet bliver ikke ordentligt løst).
2. Borgeren får ikke sagt det han/hun gerne ville spørge om.
3. Borgeren hører ikke, hvad der bliver sagt.

Efter de to dage fik vi et kursusbevis på, at vi havde været på kursus. Hvis man ønsker en bisidder kan man ringe til LAP, og høre om mulighederne. ■

DEN HOVEDLØSE PSYKIATRI

*Igen og igen - indlægges patienter til
en plads på gangen i Ballerup*

Tekst og foto: Nils Holmquist Andersen

Jeg er indlagt. Det vil sige, at jeg føler at indlæggelsen nærmere er et ophold på en lejrskole for adfærdsvanskelige og utilpassede med et kokainmisbrug. Fredag aften flyttede der to nye patienter ind i et motionsrum, der bliver brugt som sovesal. Det er mere korrekt at kalde det en korridor, hvor der for enden af en gang står en række motionsmaskiner. I en af sengene ligger der en patient, som fører lange samtaler ved hjælp af sin mobiltelefon. Han taler højt og aggressivt. Med et fremmedsprog fra Sydøsteuropa. En anden patient går hvileløs omkring. Hun udbryder i en serie af skrig, der er noget der skræmmer hende. Jeg ved ikke, hvad det er. Men jeg tænker at forholdene i hvert fald er ringe. Ved siden af manden fra Sydøsteuropa ligger der en patient uden afskærmning foran hans sengeplads på gangen.

Går jeg længere ned ad gangen kommer jeg til opholdsmiljøet.

En sal, hvor der spises, spilles klaver, ses TV og afspilles gentaget popmusik og rap. Lyden er fra en trådløs højtaler, der ikke er bygget til HI-FI. Den er koblet til en mobiltelefon via Bluetooth. Hvis afsenderen af lyden derfra fjerner sig, begynder højtaleren at skratte. Hvis nogen kan høre, hvad de selv tænker forefindes der også samtaler i det fælles miljø. Støjen minder om skrigene fra en svinestald. Der er kaos, på trods af, at nogle ansvarlige personer bærer rundt på et sæt nøgler.

I løbet af weekenden kan støjen blive bragt til et mere begrænset niveau. Der er fokus på trivsel. Men at man i Region Hovedstadens Psykiatri overbelægges med senge på gangarealerne, og samtidig ønsker at nedbringe antallet af tvangsepisoder, er for mig en meget stor gåde. Ledelsen går jo på det nærmeste rundt med hovedet under armen. ■

”Centerchef på PC- Ballerup ønskede i denne forbindelse ikke at udtale sig.”

► *Charlotte Fischer formand for psykiatriudvalget i Region H.*

16. APRIL 2017 KÆRE NILS

Tak for din mail. Vi politikere ved jo, at vores system er presset - og at medarbejderne derude kæmper med at få det hele til at gå op i en højere enhed. Jeg synes ikke, at vi kan leve med patienter i senge på gange og i motionsrum. Jeg vil derfor høre, hvilke muligheder vi har for at ændre den praksis. Lige nu hænger det ikke sammen. ■

**Bedste hilsener
Charlotte Fischer, Formand for
Psykiatriudvalget i Region H.**

Iværksætter, tidligere konstabel i hæren og yogalærer bag *nyt Sundhedscenter i København*

Tekst: Lise Jul Pedersen

Joseph Immanuel Blytner er iværksætter, førtidspensionist, tidligere konstabel i hæren og far. Joseph er koordinator på Salon Prana, et nyt sundhedscenter, der skal drives af frivillige på Salon Hiort Lorenzens Gade 11, København N. En gruppe af frivillige har kæmpet for at skaffe finansiering og bygge stedet op fra bunden, med alt lige fra støbning af gulve til alt det praktiske.

EN BARSK BAGGRUND

Jeg startede med at være konstabel i hæren. Så blev jeg skudt og brækkede nakken, og så blev jeg skilt og fik en deroute, hvor jeg blev indlagt på den lukkede. På et tidspunkt fandt jeg ud af, at det ikke holdt, og min krop kunne ikke tåle medicinen. Så begyndte jeg at se, hvad der var af andre muligheder. Min ekskone begyndte også at misbruge heroin. Kommunen bad mig om at tage mig af min søn, og så tog jeg det mere med ro. På et tidspunkt blev han tilbudt førtidspension.

Joseph startede med frivilligt arbejde på Sydhavnskompagniet, blev uddannet holdtræner i Væresteds idræt og fik langsomt idéen til et sundhedscenter med fokus på yoga, mindfulness, meditation og kost.

Sundhedscentret, som er åbent for alle, vil være drevet af frivillige. Pengene er små. I Salon Prana er aktive psykologer, sygeplejersker og andre

der har dobbelte kompetencer, altså dels egne erfaringer men også relevant uddannelsesmæssig baggrund.

Projektet startede med udgangspunkt i Sydhavnskompagniet, men der var ikke plads nok til det hele der, og derfor erhvervede Salon Prana nogle lokaler. Samtidig var der byfornyelse i gaden, og da lokalerne var et erhvervslejemål, kunne de ikke få støtte til det. Gruppen bag projektet skal selv stå for lokalerenoveringen og har fået lidt penge for selv at stå for det.

30 TONS JORD FLYTTES MED HÅNDKRAFT

Joseph fortæller: "Vi har gået og gravet 30 tons jord væk selv med håndkraft og skaffet midler til at få nogle byggematerialer, så der var et realistisk budget. I bestyrelsen sidder bl.a. psykologer og socialrådgivere, der alle arbejder gratis hos os.

Egne erfaringer er en fordel. På Salon Prana er alle dobbeltuddannede. De behøver ikke have de store udfordringer, men det har de fleste af dem. Vi er spirituelt funderede i Salon Prana: "Folk er psykologer, men de er også massører, eller de er sygeplejersker men også healere og afspændingspædagoger".

Joseph vil en dag sige sin førtidspension op, men han vil heller ikke slå større brød op end han kan bage.

▲ Joseph Immanuel Blytner

P.t. er det godt at være "statsansat" på overførselsindkomst, og for ham giver førtidspensionen også frihed til at gøre gode gerninger, bl.a. med unge: "Arbejd med de unge, inden de bliver for præget af års ophold i de offentlige systemer" siger Joseph.

Mange har fået pension på et psykiatrisk grundlag. Problemet er, at hvis de har fået børn, så ser børnene op til far og mor. Børnene kan ikke se en grund til at få en uddannelse. De har set mor og far få bistand hele livet, så hvorfor tage uddannelse eller job?

"Hvorfor skal man tage medansvar for samfundet? Men det har man, også som psykiatribruger og førtidspensionist. Det er noget vi skal", mener Joseph.

BELØNNING AF INAKTIVITET

Joseph har aldrig set et system andre steder, der belønner inaktivitet. Han frygter der på et tidspunkt ikke er nogen til at betale de, der er sat på offentlig forsørgelse.

Som førtidspensionist kan man ende sit liv med ansvarsfralæggelse. Folk kan godt lide at dyrke deres livsdrama. Det er ok, hvis det er fint for dem. Det forstår jeg godt, jeg har selv været der. Men måske får man lyst til at ændre livsstil, fysisk eller på et følelsesmæssigt niveau. Når man begynder på den proces, så bidrager man. Det er der mange

folk fra LAP, der gør. Men det gør hovedparten ikke. Hovedparten af dem, der får førtidspension sidder hjemme i lejligheden og har ondt i sjælen, ondt i livet og så isolerer de sig og dør.

ARBEJDET SOM KONSTABEL OG ARBEJDET MED FRIVILLIGE

Hvad kan andre frivillige lære af arbejdsmoralen i hæren?

Som frivillig kan man lære struktur, disciplin og teamwork. At se ud over egen næsetip eller navle. I en frivillig organisation fungerer det rigtigt fint. Specielt når det er psykiatribrugere. De er tit taknemmelige for at få noget struktur ind i hverdagen. Man kan sige det skal ikke være militaristisk, men jeg er også nået der til hvor jeg siger, at jeg skal ikke hjælpe alle. At forsøge at hjælpe alle svarer til, at jeg hælder vand i en spand med hul i bunden. Jeg vil gerne hjælpe dem, der vil hjælpes. Struktur er godt, hvis man samtidigt lægger vægt på de bløde værdier. Det nytter ikke noget, hvis du har en forening og folk snakker og lover det ene og andet og tredje.

BLI'R FOLK SÅ FYRET, HVIS DE LOVER OG LOVER, OG DER IKKE SKER NOGET?

Det sker helt af sig selv. De fyrer sig

selv. Det gør, at man har ansvar for det område man har sagt ja til.

Og når man så på 3 efterfølgende møder enten ikke dukker op, eller ikke bidrager med det man har sagt ja til, så må man sige til personen: Ønsker du stadig at sidde på den arbejdsopgave eller skal vi finde en anden? Det er ikke topstyret. Det er frihed under eget ansvar og konsekvens.

KAN MANGLENDE KONSEKVENSKØRE EN FORENING NED?

Jeg har hørt om rigtigt mange foreninger, hvor det sker: Den, der er tungest i røven river de andre ned. Det betyder ikke, at folk ikke kan være brugere, men så skal den gruppe af brugere måske ikke sidde med de spændende tiltag, de troede, de kunne klare. Så må man selv sige fra, holde et halvt års pause og overgive arbejdsopgaven til en anden. Alting i livet har en konsekvens. Uanset om man vælger at drikke sig ihjel, ryge sig ihjel eller tager piller til man dør. Alt har konsekvenser. Det kan ingen tage fra os, vel? ■

IFS – KONFERENCE

om socialpsykiatrien

Tekst & billede: Andrea Hermansen, Jørn Bæk og Inge Volder

Skal borgeren stå i kviksand mens personalet dokumenterer, eller skal rebellen som ligger og venter i os alle, snart bryde frem?

Hermed et kortfattet overblik over oplæggene ved IFS (Interesseforeningen for Socialpsykiatrimedarbejdere) seminar 2017.

Som inspiration til oplæg og drøftelser har vi valgt nedenstående ”bullets”:

- Menneskesyn, såvel brugerens som medarbejderens.
- Lovgivning, der er baseret på økonomi (kassetænkning) og ikke på mennesker.
- Overenskomster der kan stå i vejen for fornuften.
- Overakademisering.
- Evig trang til omorganisering, der synes at være den eneste vej til at redde psykiatrien.

OPLÆGSHOLDERE

Olga Runciman arbejdede som sygeplejerske i psykiatrien. Hun blev selv indlagt og kæmpede i 10 år med at komme tilbage til livet.

▼ *Olga Runciman*

Hun fortalte levende og inspirerende historier om sin vej til recovery, og om at mange i dag føler sig presset til at blive raske i den sammenhæng. Olga er stadig aktiv i stemmehørernetværket, og er peer-medarbejder på botilbuddet Slotsvænget. Hun er Danmarks eneste psykolog med speciale i psykoser.

Hun arbejder aktivt for at give fagprofessionelle et brugerperspektiv.

Olga oplever at dokumentationspligten pga. IT er øget og foregår på kontorer, fjernt fra borgeren. Det er en tidskrævende proces og det kan være svært at overskue, hvorfor det altid vil være hensigtsmæssigt at dokumentere sammen med borgeren. Dokumentationspligten kan skabe distance til brugeren, og borgeren kan føle sig overvåget.

Laust Westtoft er sekretærchef hos LOS (www.los.dk) og fortalte om landsorganisationen, og hvordan den støtter og hjælper private tilbud. De oplever, at der generelt bliver dokumenteret mindre i det private end i det offentlige.

Knud Kristensen fra Sind fortalte bl.a. om den del af dokumentationen, der bl.a. kan øge retssikkerheden for psykiatriske patienter, og om at socialrådgivere angiveligt bruger op til 80 % af deres tid på dokumentation, hvilket er helt ude af proportioner.

Professor i pædagogik Hans Henrik Knoop oplagde forskningsmæssige og veldokumenterede input,

som f.eks. at socialpsykiatrimedarbejdere skal have for øje som ledere, at de kan formidle opad i systemet, så vi ikke får beslutninger oppefra der underminerer vores faglighed. Han betonedede vigtigheden i at have fokus på borgeren og kontakten, frem for at leve op til politiske fordringer og kursændringer. Man har pligt til at sige fra overfor det som ikke giver mening.

Et gruppearbejde gav deltagerne på seminaret mulighed for at give grønne, gule og røde kort til deres respektive arbejdspladser – en slags ”mini APV”.

Pernille Rosenkrantz Theil (A) fortalte om sine oplevelser med selv at gå ned med stress, og hvor indgribende det er, ikke at kunne og ville det man plejer. Hvor skræmmende det er ikke at vide om man nogensinde bliver sig selv.

At det er en periode, hvor man ikke kan række ud efter hjælp, og hvor apatien let kan gå over i decideret depression. Det er vigtigt at omgivelserne støtter og hjælper. Selvbestemmelse og kontrolbehov skal respekteres. Krav og fordringer dur ikke.

Pernille forsøger politisk at få gennemført ændringer i administrationsgangene, så systemet ikke tvinger borgeren ud i belastende krav om sygefraværssamtaler og anden kontakt, man ikke magter. Hun oplever stor uvidenhed om emnet og vil fortsat arbejde for oplysning og aftabuisering.

Læge Andreas Hoff, forsker og vordende psykiater, underholdt fredag formiddag.

Han arbejder i team med bl.a. professor Merete Nordentoft og Lene Eplov. De ønsker via deres forskning at nuancere billedet af den psykiatriske patient, og få indført lettere procedurer og større sammenhæng i behandlingerne. Andreas Hoff fortalte om hvordan stress påvirker mennesket, og gør det svært at overskue og planlægge dagligdagen.

Det er yderst sjældent dokumentationen hjælper og helbreder, men det er godt for at patienten ikke skal gentage sig selv igen og igen. Dokumentation er skabt for at sikre kvaliteten og overgange i indsatsen omkring borgeren, men det er vigtigt at der siges fra hvis dokumentationens omfang begynder at ødelægge kerneydelsen.

Vi har på seminaret forsøgt at markere synspunkter, som kan skabe respekt og forståelse for vores viden som psykiatribrugere - i eller uden for arbejdsmarkedet.

F.eks. via en fremlæggelse som bl.a. satte fokus på nødvendigheden af et godt psykisk arbejdsmiljø, når flexjobbere / medarbejdere med brugerkompetence ansættes.

Gode samarbejdsrelationer i alle personalegrupper, smitter af på brugerne af tilbuddene, så recovery ratten øges. ■

Sæt X i kalenderen 10. OKTOBER 2017

SINDETS DAG i VEJLE

Bl.a. foredrag v/Silas Holst

Nærmere herom i næste nummer af LAP-bladet

Med venlig hilsen LAP Region Syddanmark

LÆSERBREV

Tekst: Helle Sibbersen

Skrevet af et positivt LAP-medlem under Landsmødet 1. – 2. april i Svendborg.

Skal vi ikke alle sammen finde de positive sider ved LAP og så hjælpes ad med at vende det negative?

LAP skal være en forening der bæres ud blandt mennesker med kærlighed og ikke "bare" fordi det forventes, at vi gør det.

Lad os alle bakke op om Landsledelsen og takke dem for et godt arbejde og for at tilrettelægge et godt Landsmøde i så flotte omgivelser.

Lev altid positivt, LAP! God vind fremover. ■

SVAR:

Tekst: Inger-Liss Christoffersen

Mange tak for de gode ord – dem kan vi godt bruge.

Udflugt til *Horsens Stats*

Tekst: Ghita Hansen

Foto: Tom Jul Pedersen

I februar måned var 14 LAP-medlemmer på Livsglædegruppens udflugt til Horsens Statsfængsel, som er Europas største fængselsmuseum.

Nogle havde besøgt fængslet før, som besøgende til en indsat, så for dem var det særligt interessant og bevægende at se stedet igen.

Vi mødtes på Horsens Station kl. 10, og tog videre med bus op til fængslet. På vejen derop kom vi i gennem den mindre pæne bydel af Horsens, som engang gav byen et ry som en hård by med meget volds- og narkokriminalitet. Horsens har siden formået at ryste det ry af sig, og er nu mest kendt for sine store kulturarrangementer.

Først var vi på en guidet rundtur, som varede 1,5 time. Guiden hed Nanna og var uddannet historiker. Hun gjorde det rigtigt godt og gav

os et rigtigt fint indblik i fængslets historie, som blev taget i brug i 1853 og lukkede ned som fængsel i 2006.

Særligt interessant var de mange fortællinger om de berømte indsatte:

Peter Alberti, fange nr. 75, blev som justitsminister for Venstre dømt for underslæb og bedrageri og idømt otte år i tugthus. Han sad i Horsens Statsfængsel fra 1910-1912 og 1912-1917 i Vridsløselille.

Jens Nielsen blev den sidst henrettede person i Danmark i fredstid. Han overfaldt gentagne gange fængselsbetjente, fordi han ønskede at få hævn over samfundet, som han mente havde behandlet ham dårligt ved at kræve, at hans henrettelse på skafottet skulle ske i fuld offentlighed. Han blev henrettet den 8. november 1892, men ikke i fuld offentlighed. Jens Nielsen havde levet et liv på fattiggårde og

fængsel

opdragelsesanstalter, inden han blev dømt til et liv i tugthus som 21-årig og senere henrettet ved halshugning som 29-årig.

Carl August Lorentzen, født i 1896, var en gentlemantyv, som var meget kunstnerisk begavet, men som kun levede fem år af sit voksne liv i frihed, trods det at han blev 62 år. Mest kendt er Lorentzen for at grave sig ud i friheden via en tunnel under fængslet. Desværre fik han kun seks dage i frihed, før han igen blev pågrebet. Han blev nærmest en folkehelt efter denne flugt og bl.a. Poul Henningsen forsøgte at få ham benådet, ligesom han fik masser af breve fra danskere, som beundrede hans flugt og beklagede at han kun fik seks dage i frihed. Derefter tog Carl August navneforandring til Carl August Kentmand, fordi han elskede berømmelsen.

Horsens Statsfængsel åbner tunnelen i maj 2017, som Carl August Lorentzen gravede i 1949, som en del af turistattraktionen.

Også den nyere del af fængslets historie, som "bandeopbevaring", indsmugling af stoffer, fangernes kreativitet i at lave hashpiber og andre ting, fik vi et indblik i. En del af udstillingen kunne desuden fortælle, at en meget stor del af de indsatte havde psykiske sygdomme. Vi så også sygeafdelingen, som mange fanger så gerne ville være på, at de selvskadede sig. Også fængslets kirke besøgte vi.

Efter rundvisningen fik vi en fantastisk frokostplatte på Café Lorentzen, som ligger inde i fængslet. Resten af tiden indtil lukketid kl. 16 brugte vi hver især på at se nærmere på det, som vi fandt mest interessant.

Derefter gik vi til bussen igen og drog til stationen, hvorfra vi tog hjemover i retning af Køge, Faxe, Ballerup, Fredericia, Vejle, Odense og Aarhus.

Horsens Statsfængsel er et fantastisk sted, som også er leveringsdygtig i alverdens arrangementer som bl.a. teambuilding, overnatning i celler, familiefester og store koncerter med 3-4000 tilskuere.

Vi havde en dejlig og interessant dag, som gjorde os alle en del klogere på livet bag tremmer fra 1853-2006. ■

BETYDNINGEN

af matchende resonans i den kommunale psykosociale indsats

Tekst: Steen Moestrup

Den kommunale psykosociale indsats i den enkelte kommune, baseres på serviceloven, så grundlaget for kommunerne er ens. Niveauet for service i den enkelte kommune er bestemt af den kommunale selvbestemmelsesret og baserer sig på hvor mange penge, den enkelte kommune vælger, at prioritere til området. Samt ikke mindst hvilke metoder og mål man lokalt sætter sig.

Oprindeligt blev den psykosociale indsats benævnt socialpsykiatri, og dækker over den indsats som ydes af personlige bostøtter, på væresteder og i forbindelse med bosteder – i kommunalt regi.

Nogle kommuner vælger at satse højt, og arbejder på at få borgerne på rette køl igen og tilbage på arbejdsmarkedet. Eller i hvert tilfælde opnå en større grad af selvhjulpenhed og andre steder vælger man minimumsløsninger. Det kan være dyrt for samfundet, hvis en 20-årig f.eks. fastholdes i social isolation og udenfor arbejdsmarkedet gennem resten af livet. Imidlertid er det sommetider svært for kommuner, at se hvad en tidlig indsats forebygger. Desuden vil en del af den hjælp, støtte og behandling, som borgeren senere i livet får brug for fra den regionale psykiatri, ikke blive registreret som en økonomisk gevinst hos kommunen.

ANSVARET FOR BORGERENS LIV

Det er tankevækkende, hvor mange steder man ikke tør overlade ansvaret

for eget liv til borgerne, og dermed fastholder dem i tilbud, der kræver flere resurser og koster samfundet dyrt. Mange recovery teorier viser vigtigheden i at overlade magten over borgerens liv til borgeren. Arbejdet med borgerens livshistorie kan være vejen til, at genskabe borgerens resurser.

Det er vigtigt, at ansvaret for borgerens liv, i så høj grad som muligt, overlades til borgeren selv. Det kan imidlertid også være et vigtigt redskab i processen, at borgeren hjælpes og støttes med de områder, der ellers ville kræve unødvendige mange resurser.

For en del borgere vil det være relevant, at inddrage beskæftigelsesindsatser. En del borgere ender på pension eller kontanthjælp, fordi man ikke mener de er syge nok til at få en psykosocialindsats.

FRIHED UNDER ANSVAR

Jeg har interviewet Michael Freiesleben, der er ansat i Hedensted kommune. Michael har valgt netop denne kommune, da han gerne vil arbejde i en kommune, hvor man gør en dyd ud af, at finde den medarbejder der personligt og erfaringsmæssigt matcher borgeren bedst. Ud fra devisen ”frihed under ansvar”, hvor der vises tillid til medarbejdernes dømmekraft, og til at de søger hjælp og sparring, når de har behov for det. Måden at arbejde efter matchende resonans principper, opnås ved, at to socialrådgivere sætter sig sammen med borgeren.

Sammen afdækker de behovet for indsatser og borgernes personlige værdier, såvel som ønsker, og får på denne måde et indgående kendskab til borgerens person. De udarbejder i fællesskab med borgeren en handleplan, og kommer med et bud på hvilken medarbejder, som borgeren vil matche med, og kunne have en fornuftig resonans med. Der skeles selvfølgelig også til hvilke medarbejdere, der har ledig kapacitet p.t.

Hvert halve år er der opsamling på hvordan det går med handleplanen, og én gang om året deltager borgeren. Medarbejderen og borgeren har ret frie rammer til at anvende den visiterede tid, og i Michael's tilfælde har han kun 7 borgere på en 30 timers arbejdsuge.

Indimellem bringer Michael personlige ting ind i relationen, men kun når det er relevant. Michael er glad for sit arbejde, og brænder for det. I en længere periode har han været projektmager og bl.a. været inde over resonansprojektet hos Socialt udviklingscenter (SUS), samt refugie projektet i LAP. Først var Michael plejer på en psykiatrisk afd., og siden tog han uddannelsen til socialpædagog.

FORSKELLIGE VÆRKTØJER

Det betyder, at Michael faktisk har en temmelig bred vifte af forskellige "værktøjer" at spille ind med i arbejdet med borgerne, og det er en skøn blanding af forskellige "værktøjer", der bliver bragt i spil. Det skal understreges at Michael qua sin brede erfaring og indsigt i mange forskellige metoder, har fundet sin helt egen måde, at anvende disse på og gør det meget individuelt i arbejdet med den enkelte. Og han mener, at kvaliteten i arbejdet netop ligger i, at det ikke er manualiseret, og man ikke gør en dyd ud af at beskrive de enkelte instrumenter, men tværtimod overlader til den enkelte medarbejder at bringe det i spil,

som denne finder hensigtsmæssigt og nødvendigt i arbejdet med den enkelte. Det er et valg Hedensted kommune har fastholdt, medens mange andre kommuner i dag går frem med manualisering, hvor de beskriver de enkelte instrumenter, opfordrer medarbejderne til at blive systematiske og ofte standardisere løsninger til borgerne. Her nævnes blot et par stykker:

INSPIRATION FRA JAZZMUSIK

Såvel samtaler og aktiviteter foregår med en improvisatorisk tilgang og har et forløb, som er inspireret af Jazz-musik og den måde man spiller Jazz på.

Citat fra Michael: "Jeg er meget inspireret af jazzmusikeres måde at improvisere på, hvor det "at stå i det åbne" - med Finn Thorbjørn Hansens rammende udtryk - er et grundvilkår. For den tryghed og det mod det kræver at improvisere sammen i jazzmusik, uden at nogen bliver for dominerende, svarer meget til den udfordring jeg som bostøtte og borgeren står overfor, når vi skiftevis mister og tager kontrol over samspillet, i vores bestræbelser på at få samarbejdet "til at swinge". Derfor er det jeg kalder psykosocialt gehør særdeles vigtigt i bostøttearbejdet, tilsvarende som musisk gehør er det indenfor jazz-musikken."

LIVSHISTORIE FORTÆLLING

Livshistorie fortælling hvor man prøver at vurdere hvad, der er væsentligt at give plads til for at fremme personens resurser, og undgå at ende i offerrollen.

Drømme, snak om drømme og ønsker kan indgå, selvom de egentlig ikke nødvendigvis bliver realiseret. Livsdrømme kan i situationen, hvor man beskriver dem, give glæde og skabe energi, hvorimod det ikke er så væsentligt, at de bliver udlevet. På den anden side kan der være

ting, som bør udleves. Vi taler her om dagdrømme.

UDVIKLING AF RELATIONEN MELLEM BORGEREN OG RÅDGIVEREN

En del af hver samtale går med at udvikle en relation, være hjælper og kunne opbygge et solidt kendskab til borgeren, således at det bliver nemmere at rådgive denne oprigtigt og fornuftigt. Det er en kunst at rådgive et andet menneske, uden at udstikke en retning eller påvirke borgerens egen vurdering såvel som værdibegreber. Det er imidlertid også vigtigt, at der ikke opstår en distance mellem borgeren og medarbejderen på grund af medarbejderens faglige indsigter. Fagligheden skal være der, men skal bruges med plads til at improvisere. Umiddelbart skal man ikke kunne se forskel på en kammerat, og en bostøtte i det levede liv. Et eksempel der afviger fra denne oplevelse er, hvis borgeren er psykotisk, så skal man naturligvis kunne trække ens faglige tilgang på banen.

FORSKELLIGE MÅL

Meget indsats bruges på at øge borgerens livskvalitet, for nogle borgere ønsker man blot at opretholde status, for andre skal der arbejdes efter en handleplan, som ender med en afslutning af borgeren, når målet med indsatsen er opnået. Det er en belastet gruppe, som Michael arbejder med og derfor er ingen af borgerne i ordinært job, og kun én i jobtræning.

Afslutningsvis vil jeg konkludere, at dette tilbud hører til blandt de bedste jeg endnu har hørt om, og Michael har faktisk oplevet, at det er ret begrænset, hvor meget disse borgere benytter andre tilbud. Det gør det meget personsårbart, men der skabes nogle gode resultater. Det vil være dejligt om flere kommuner valgte dette høje serviceniveau. ■

LANDSMØDE VIGTIGE

Tekst: Tom Jul Pedersen

For 18. gang var der landsmøde i vores forening LAP, og det foregik igen over to dage i dejlige Svendborg. Der er mange grunde til at holde et landsmøde, man sammenfatter det sidste års arbejde og trækker nogle overskrifter op til debat. Derudover er det sociale vigtigt, både at møde gamle kendinge, samt hilse på nye medlemmer. Derudover kan de menige medlemmer få et indblik i hvad der sker i foreningen. Hvor har vi valgt at lægge kræfterne, pengene og vores tid? Hvad skal vi bruge kræfterne på i den næste periode? Der er meget debat i salen, især ved åbningsforedraget som Jytte Banner stod for. Jytte Banner er det der hedder statsobducent, og på dansk betyder det, at hun prøver på at undersøge dødsårsager. Sindslidende dør 15 til 20 år før andre, men er det medicinen der er skyld i det? Det har hun forsket i.

1. Det er politiet, der afgør hvilke døde personer der skal have en obduktion. Det vil ofte være personer hvor man vurderer at dødsfaldet er mystisk. Kan der måske være tale om en forbrydelse?
2. Derudover er de personer der udvælges ca. 50 år, mens den gennemsnitlige dødsalder ellers er ca. 80 år.

ØDE MED EMNER

Fotograf: Jette Nielsen

Dødsårsagen som ofte noteres for psykisk syge er kort fortalt; død af hjertestop. Med andre ord er grundlaget man vælger ud fra ikke godt, set med en forskers øjne. Undersøgelses-materialet er ikke repræsentativt. Dødsårsagen er kort fortalt hjertestop. Det kan skyldes dårlig levevis, for meget mad, for lidt motion og for meget røg. Medicinen blev hverken frikendt eller kendt skyldig.

Efter det tunge emne kom den positive Preben Meilvang, der fortalte om sin recovery proces. Hvordan han havde fået et godt og positivt liv.

Lørdagen blev rundet af med festmiddag, med dans til god musik fra vores to pladevendere, Finn og René, der til daglig lægger deres kræfter i landsledelsen.

Efter en god nats søvn, som blev kort for nogle, fortsatte landsmødet om søndagen, med blandt andet valg til landsledelsen. Vi siger tak for endnu et godt landsmøde, samt på gensyn til næste år. ■

HANDLINGSPROGRAM for LAP 2017 - 2018

I DET KOMMENDE ÅR VIL VI I LAP ISÆR ARBEJDE MED AT:

- Skabe en atmosfære af tillid og anerkendelse i LAP's organer, med et lyttende, samarbejdende og empatisk miljø.
- Sikre resurser til det lokale arbejde og at det lokale får plads i LAP.
- Inspirere til kulturforandringer i psykiatrien/psykosocialindsats med konflikt dæmpende tiltag.
- Sikre høj etik og resonans mellem bruger og behandler.
- Udvikle personlige resurser.
- Etablering af blivende refugier.
- Afholde høring om brugen af medicin og uforklarlige dødsfald.
- Den psykosociale indsats bliver optimeret og LAP søger pladser i Handicaprådene i kommunerne.
- Sikre handicapkonventionen indarbejdes i den gældende lovgivning, således at personer med psykosociale handicap udtrykkeligt tilgodeses.
- Forbedre forholdene for alle psykisk sårbare og oplyse medierne/samfundet om disse i samarbejde med andre foreninger.
- At det seneste satspuljeforlig omkring tvangsprægede socialpsykiatriske afdelinger fra "Handlingsplan til forebyggelse af vold på botilbud" tages helt af bordet.

NY LANDSLEDELSE 2017-2018

Fra venstre: Andrea Hermansen, Tom Jul Pedersen, Hanne Skou Kadziola, Cornelius Christiansen, Hanne Wiingaard, Michael P. Krog, René Strøm, Jørn Bæk, Bettina Kræmer Mærsk, Steen Moestrup & Inger-Liss Christoffersen

*Herudover blev Nils Holmquist Andersen og Katrine Wiedersø valgt.
(Var ikke tilstede ved fælles fotograferingen)*

KALUNDBORG 2017

Tekst: Torben Kjellerup

Billede: Jette Nielsen

Iweekenden var jeg til Landsmøde i LAP - Landsforeningen Af nuværende og tidligere Psykiatribrugere.

Og så skete der noget for mig!

Ja - hvad kan det mon være?

Jo - ser du - hvert år bliver der uddelt en LAP-pris til én eller to som har gjort en særlig indsats for foreningen og dens grundforeninger.

Jeg skriver her hvordan teksten er på diplomet.

LAP-PRISEN 2017 GÅR TIL TORBEN KJELLERUP

Kære Torben. Vi vil hermed gerne give dig LAP-prisen, for dit store arbejde lokalt i LAP-Vestsjælland og i Landsforeningen, og for din åbne tilgang til foreningens arbejde og den positivitet du spreder.

Du løfter foreningens arbejde op på et seriøst plan, hvilket vi gerne vil sige dig 1000 tak for.

Underskrevet d. 1. april 2017 af Forretningsudvalget ved Hanne Wiingaard, Hanne Skou Kadziola, Bettina Kræmer Mærsk. ■

Det var stort - det var flot - så - jeg valgte at sige TAK til alle medlemmerne med et digt - som lyder sådan:

Nu skal det lyde
til dreng og pige
at jeg vil nyde
hver en stund i mit rige

I har mig betænkt
med en LAP-pris er det nu hændt.
Den kom til mig
mens jeg sov min vej

En Mette fik mig vågnet =
Lidt mad gør dig godt !
Jeg havde ellers dovnet
men jeg blev modtaget så flot.

DEN SUPPLERENDE arbejdsmarkedspension

Tekst: Inger-Liss Christoffersen

LAP-medlem Gunver Hansen har på Landsmødet inspireret til dette indlæg. Mange førtidspensionister kender slet ikke til ovennævnte ordning, derfor bringer vi lidt lys over landet på dette, især fordi det er noget man selv skal søge om og altså ikke bare får automatisk besked om at man kan gøre.

Opsparing for førtidspensionister til den supplerende arbejdsmarkedspension

I kommunen har førtidspensionister på baggrund af ordningen fra 2003, mulighed for at søge om en tillægspension i lighed med arbejdsmarkedets (ATP), hvor man også selv kan indbetale 1/3 og staten indbetaler 2/3. Socialministeriet har udgivet en pjece i 2007 om supplerende arbejdsmarkedspension, som redaktionen har valgt at referere til. Her fastslås, at det er en ordning som betaler sig.

Hvad er Den supplerende arbejdsmarkedspension?

Det er en særlig pensionsordning for førtidspensionister

(fra 2003), hvor ordningen giver mulighed for at få livs-langt supplement til folkepensionen. Ordningen kan gøre det økonomisk lettere at overgå fra førtidspensionist til folkepensionist.

Hvorfor er ordningen fordelagtig for førtidspensionister?

Når førtidspensionister overgår til folkepension frafalder et stort tillæg, fordi man ikke længere er til rådighed for arbejdsmarkedet og indtægten falder derfor betragteligt. Netop derfor er det en god ide at spare op ved hjælp af dette tilbud. Man betaler selv 1/3 og staten betaler 2/3 af bidraget. I 2007 betalte man selv 136 kr. brutto pr. måned. Beløbet fratrækkes førtidspensionen. Staten betalte 272,- kr. - i alt 408 kr. månedlig. Der kan max. indbetales 408 kr. pr. md. og man skal selv søge gennem kommunen, for at få denne ordning på plads.

Pjecen kan hentes på www.social.dk. ■

BRUGERNES BAZAR

ÅRETS TEMA:

2017

"Når udsatte bliver gamle"

– Hvordan sikrer vi, at socialt udsatte borgere får en god alderdom?

En voksende gruppe af socialt udsatte borgere bliver trods hårde liv stadig ældre – heldigvis! Men hvornår er man gammel, og hvad vil det sige at blive gammel, når man er socialt udsat? Og hvilke særlige behov har man, når man bliver ældre? Er samfundet generelt gearret til at stille de fornødne tilbud til rådighed for socialt udsatte borgere, når de bliver ældre? Dette og meget mere skal vi diskutere på årets bazar.

Kom og sig hvad du mener i debatten med politikere og fagfolk fra det sociale område. Spis en frokost i det grønne og hør bl.a. Rock Nalle Trio og Hjemløsekoret optræde.

Endeligt program for dagen sendes ud i starten af august.

Vi håber på at se dig!

Med venlig hilsen
Rådet for Socialt Udsatte

Hvis du vil vide mere, kan du kontakte:

Politisk konsulent, Adam Cold:
post@udsatte.dk eller 41 85 11 00

Koordinator, Alice Rasmussen:
alice.kerteminde@stofanet.dk eller 23 33 52 96

**Onsdag
den 30. august i
Kongens Have
i Odense**
(over for banegården)

Der bydes
velkommen fra scenen
kl. 10.00
– morgenmad serveres
fra kl. 9.00

Viden om død kan redde liv

Tekst: Jytte Banner, Statsobducent

Foto: Jette Nielsen

Død, obduktioner og dødsårsager virker på mange dystert og trist. Men faktisk kan viden om død, give nøglen til et længere og bedre liv. Denne nøgle til livet har forskerne i projektet SURVIVE taget i brug med henblik på et længere og bedre liv for landets skønsmæssig 500.000 psykisk syge.

I 2012 satte en gruppe af landets retsmedicinere fokus på det faktum, at personer med psykisk sygdom dør markant tidligere end personer uden. Dertil kommer, at dødsfaldene hyppigere ved traditionel obduktion bliver kategoriseret som døde af ukendt årsag. 'Hvad er baggrunden for dette?' – og 'hvad dør disse personer af?' var de retoriske spørgsmål fra gruppen. Der blev søgt om forskningsstøtte. Støtten blev bevilget, og forskningsprojektet "SURVIVE – lad de døde gavne de levende" kunne gå i gang.

VÆVSINDSAMLING FRA AFDØDE

Forskerne indledte en systematisk registrering og vævsindsamling fra afdøde, der kom til retsmedicinsk obduktion, som havde en psykisk sygdom eller hvis der var en formodning herom. Samtidig indledte gruppen det ofte følsomme arbejde, der ligger i at snakke med de efterladte, for at bede om deres samtykke til at lade prøver fra deres afdøde indgå i projektet. I kontakten med de pårørende lå første fingerpeg om, at forskergruppen havde fat i noget væsentligt. Over 90 procent af de adspurgte har indvilget i at deltage. Under samtalerne med de pårørende er det kommet tydeligt frem at obduktionen måske kan være et led i sorgbearbejdningen.

De pårørende var ofte blevet efterladt uden en ordentlig lægefaglig opfølgning og mulig forklaring på, hvad der var sket og hvorfor pårørende var død. Ønsket om at hjælpe andre i en lignende situation er tydelig, ligesom ønsket om, som pårørende, at blive hørt.

I SURVIVE projektet er indsamlet prøver fra 500 afdøde og samtlige pårørende er blevet kontaktet. SURVIVE er bygget op af en lang række delprojekter, der tager afsæt i forskellige vinkler for at belyse årsager til øget sygelighed og dødelighed hos personer med psykisk sygdom.

FORGIFTNING SOM DØDSÅRSAG

Helt overordnet viser SURVIVE studiet, at 41 % af dødsfaldene skyldes forgiftning, hvor blandt andet narkotika spiller en stor rolle, og at 21 % dør på grund af hjerterelaterede lidelser. Det er som oftest mænd med psykisk sygdom der dør for tidligt, hvilket gennemsnitligt vil sige omkring 50-årsalderen. Selvom den generelle middellevetid stiger i Danmark, følger den ikke med for personer med psykisk sygdom, et markant eksempel ser vi i gruppen af de hjerterelaterede dødsfald. I de seneste år er der set et markant fald i antallet af hjerterelaterede dødsfald i befolkningsgruppen uden psykisk sygdom, et fald der ikke gør sig gældende hos personer med psykisk sygdom, hvor antallet har holdt sig konstant højt.

OVERDOSERING MED PSYKOFARMAKA?

Dette forhold kan have mange årsager, men brug af eller overdosering med psykofarmaka kan være afgørende. Et af studierne i SURVIVE, viser

blandt andet, at koncentrationen af psykofarmaka kan være mellem fire og tyve gange højere i hjerteræv, end i en blodprøve fra samme person. Det uhensigtsmæssige heri skal ses i relation til, at en af de kendte bivirkninger ved visse typer psykofarmaka netop er forstyrrelser i hjerterytmen. Det kan i realiteten betyde at blodprøver ikke altid er optimale som rettesnor med hensyn til dosering af medicinen

ØGET FEDTOPHOBNING I HJERTET

Et andet af SURVIVE projekterne viser, at psykofarmaka kan medføre øget fedtophobning i hjertet – og at denne ophobning kan forstærkes yderligere af indtag af psykofarmaka. Resultater der peger i samme retning, er for nyligt offentliggjort i et andet studie. Dette studie viste at pludselig uventet hjertedød blandt personer mellem 1-49 år, uanset psykiatrisk status, havde uforholdsmæssigt mange medikamenter og stoffer i blodet i ikke forgiftningsmæssige koncentrationer, hvor psykofarmaka udgjorde hovedparten af den påviste medicin.

LIVSTILSSYGDOMME

Ofte overskygger den psykiske sygdom kroppens øvrige symptomer. 2/3 af de psykisk syge dør en naturlig død, dvs. af sygdomsbetingede årsager. Blandt dødsfaldene som skyldes naturlig død, udgør hjerte-kar-sygdomme op mod halvdelen og en væsentlig faktor i udviklingen af hjertekarsygdomme, er livsstilsrelaterede sygdomme som fedme, diabetes og forhøjet blodtryk. Derfor har en del af forskningen i SURVIVE fokus på, hvilke livsstilssygdomme de afdøde kan have haft og hvordan de kan forebygges.

Flere studier viser bl.a. at fedtvævets placering på kroppen kan have en betydning, hvorfor et af delprojekterne i SURVIVE ser på betydningen af dette. De nuværende risikomarkører for hjertekarsygdom, som BMI og taljemål, er måske ikke brugbare hos mennesker med en psykisk sygdom.

FEDTVÆV SOM EN AKTIV SPILLER

Måske skal der gælde nogle andre mål, fordi deres sygdomsforløb er mere komplekst. Endvidere har forskningen gennem de sidste 10-15 år vist at fedtvæv ikke blot er et depot, hvor kroppen kan smide energi hen til dårlige tider, men i høj grad er en aktiv spiller i mange af kroppens funktioner, herunder stofskiftet.

Derfor beskæftiger delprojektet i SURVIVE sig med fedtvævets egenskaber, hvad angår metabolisme og inflammation. Målet er at blive bedre til at rådgive om og forbygge

de livsstilsrelaterede sygdomme.

SURVIVE I FREMTIDEN

Forskningen er indtil videre planlagt at fortsætte til og med 2020. Næste skridt bliver at sammenligne data fra obduktionerne med data fra, da personerne var i live via de danske nationale registre. Endvidere er der skudt nye delprojekter i gang, der skal se på generne der styrer hjerterytmen og planen er også at se på de gener der styrer omsætningen af medicin.

Gruppen bag SURVIVE oplever en stigende interesse for SURVIVE projektet, både fra enkeltstående politikere og fra Folketingets Sundhedsudvalg. Forskere i udlandet har også fået øjnene op for SURVIVE, hvilket betyder nye samarbejdspartnere, øget fokus og ikke mindst viden, der forhåbentligt kommer til at gøre en forskel for de levende både med og uden psykisk sygdom. ■

FAKTA OM

FORSKNINGSPROJEKTET

”SURVIVE – lad de døde gavne de levende”

HVAD DREJER DET SIG OM?

- At samle opkvalificeret viden om årsagerne til for tidlig død blandt personer med psykisk sygdom
- At bidrage til øget viden om betydningen af fedme, livsstil og medicinering
- At forbedre forebyggelse og behandling af livsstilssygdomme generelt

HVORFOR?

- Fordi personer med psykisk sygdom er en udsat gruppe, som har en markant øget risiko for sygdom og tidlig død. Personer med skizofreni lever 20-25 år kortere end personer uden.
- Fordi dødsårsagen reelt er ukendt hos en større andel af alle dødsfald blandt personer med psykisk sygdom.

HVORDAN?

Ved systematisk at undersøge 500 afdøde, obducerede personer med psykisk sygdom eller mistanke herom.

HVEM STÅR BAG?

De retsmedicinske institutter på Københavns-, Aarhus- og Syddansk Universitet. Forskningsleder er professor Jytte Banner.

TIDSHORISONT?

Projektet blev sat i verden i foråret 2012, og indsamlingen af prøver foregik mellem 2013 og 2015. Siden da har forskellige forskere undersøgt prøverne fra forskellige vinkler.

YDERLIGERE INFORMATION?

Se projektets egen hjemmeside – www.retsmedicin.ku.dk/forskning/survive

SURVIVE er finansieret af sats-puljemidler, bevilling på finansloven og en række private fonde; Novo Nordisk Fonden, Lundbeckfonden, Hjerteforeningen, Augustinusfonden, Det Frie forskningsråd, Oda og Herman Svenningsens Fond. ■

Psykofarmaka, samtaler, nærhed, psykoterapi, *hvem er jeg*

Tekst: Mette Bramsdal

Jeg vil gå tilbage til midt i 1980'erne, hvor jeg var indlagt på Montebello i Helsingør. Jeg var i gang med at tage pædagoguddannelsen og blev syg. Hele indlæggelsen havde som mål, at jeg skulle komme mig. Behandlingen bestod ikke af medicinsk behandling, men ene og alene i at finde kimen i mig, så jeg kunne komme mig og virke i min dagligdag.

IND TIL KIMEN

Behandlingen bestod i gruppe/enkeltsamtaler med en fast terapeut/psykolog samt flere forskellige kropslige afspændings- behandlinger, kreative udfoldelsesmuligheder og social støttende behandlinger. Jeg var indlagt der i ca. 4 måneder, fik social kontakt til en anden patient, og blev så stærk og robust i mig selv, så jeg kunne gennemføre min pædagogiske uddannelse, endog med godt resultat.

MEDICINSK BEHANDLING TAGER OVER

Jeg havde også en indlæggelse omkring årtusindskiftet, der var mærkbar anderledes, den var kun medicinsk. Der var inge enkeltsamtaler om, hvor jeg var i mit liv, eller hvordan jeg havde det i mine følelser. Ingen gruppeterapi/enkeltsamtaler og ingen kropslige afspændings- behandlinger. Dog kreative udfoldelsesmuligheder og mindre social støttende behandling. Jeg blev dybt afhængig af systemet. Virkelig syg, og var indlagt et år med medicinske afprøvninger.

UDSKREVET TIL PSYKIATRIENS FORLÆNGEDE ARM

Udskrevet som medicinsk patient med hele det lokalt støttende korps bag mig, som i bund og grund er psykiatriens forlængede arm. Ikke for borgeren, men for systemet. Der blev hele tiden sagt til mig, at jeg skulle blive ved med at tage medicin - resten af mine dage. De sagde, at det skulle jeg gøre ligesom en patient, der tager insulin for sin sukkersyge. Den med at hjernen mangler et stof. Jeg tænker tilbage på 1980'erne på Montebello. Hvis den videre behandling af mig havde været den samme, havde mit liv set mærkbart anderledes ud.

MEDICINSKE BIVIRKNINGER

Jeg fik kraftige gradvise medicinske bivirkninger; eksem, tankemylder, hjerte/balanceproblemer og søvn-

forstyrrelser. Behandlingssystemet benægtede, at det kunne skyldes medicinen. Efter 16 år tog jeg en beslutning om at gå ud af medicin, bl.a. med støtte fra en psykoterapeut. Jeg fik det fysisk bedre. Det tog mig et år at blive medicinfri.

BEHANDLINGSINDUSTRIEN OG DEN ENKELTE BRUGER

Hvorfor er hele den psykiatriske behandlingsindustri blevet lagt ud på denne måde? Hvorfor bliver der ikke kigget på den enkelte, hele vejen rundt? Efter min overbevisning, ville det være langt billigere og absolut sundere for den enkelte, hvis der blev kigget på den enkeltes problematikker, hvorfor den enkelte blev syg.

Efter min mening bør der være muligheder for brug af forskellige psykoterapeutiske behandlinger, f. eks. samtalerterapi og maleterapi, terapeutisk massage, følelsesudredning gerne i samarbejde med det private behandlingsmarked. De bør også kunne ansættes på afdelingerne. Mindre medicin og meget mere nærvær indenfor i psykiatrien. Det er mit ønske og råd til de ansvarlige.

Jeg betaler nu selv en virkelig god terapeut indenfor det private, men det skulle efter min mening være gratis.

INSPIRATION FRA EGEN BEHANDLINGSHISTORIE

På grund af min behandlingshistorie fik jeg ideen til inspirationsgruppen og jeg har, primært sammen med Steen og Henning samt Boliana, fået tanker gjort til handling. Flertallet af deltagerne var yderst tilfredse med LAP-kurserne, og har fået stor udbytte af dem.

Kurserne beror absolut ikke på sommerfugledans og andre hippielignende påfund, men på at finde den enkeltes kim i tilværelsen, ved at arbejde med sig selv i samarbejde med andre i et åbent og støttende rum. I vort arbejde tager vi udgangspunkt i den samme filosofi som jeg oplevede i 1980'erne på Montebello.

Jeg håber derfor, at mine positive oplevelser fra Montebello, samt det vi har udviklet i inspirationsgruppen, vil komme til at indgå i det blivende LAP- refugium. Min erfaring er, at psykofarmaka måske nok kan dæmpe noget i psyken, men kan have mange bivirkninger, og at det kun er selvudvikling og terapi, der kan løse op for det, der har skabt ubalance og give ægte og varig recovery. ■

POESIENS SIDE //

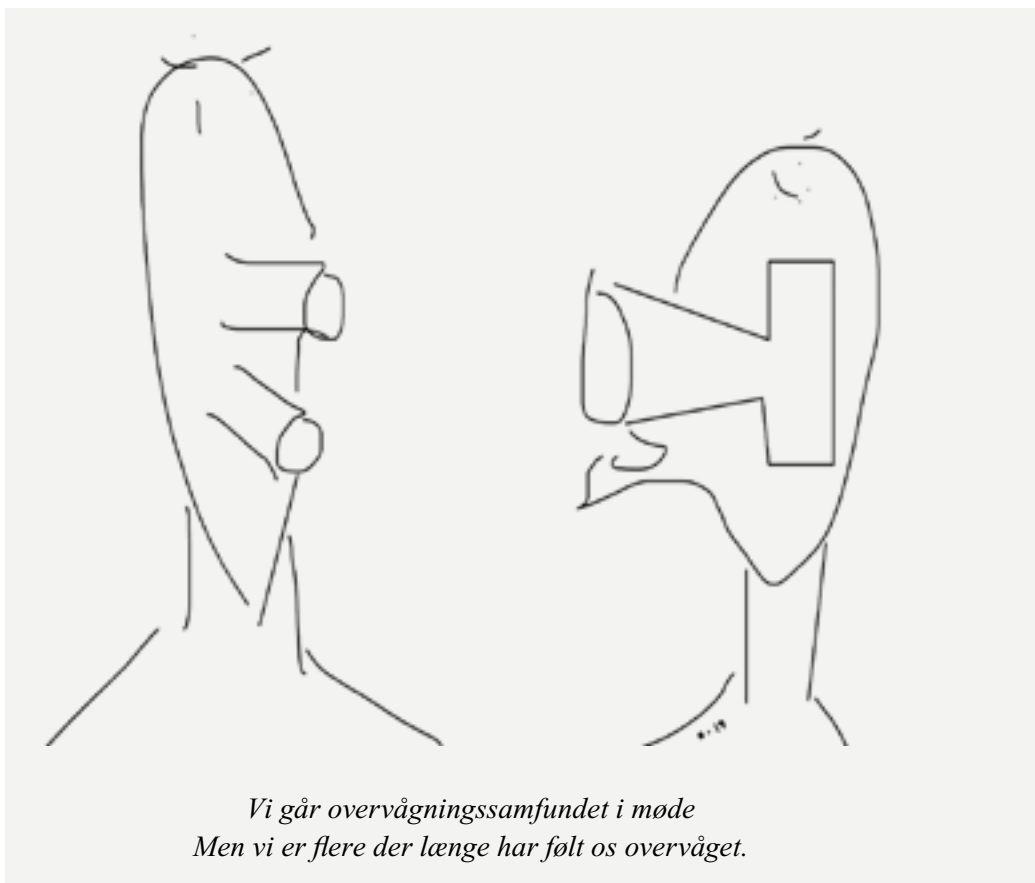
Foto: Valentina Djushuus

VENT

Jeg går og venter
der er ikke andet
jeg kan sige end
der er lidt ventetid
havde jeg ventet
noget andet
så vent lidt
bare vent
vent

Tekst: Elo Torben Hansen

*Vi går overvågningssamfundet i møde
Men vi er flere der længe har følt os overvåget.*

Sæt fokus på bisserne og genopret tilknytning til arbejdsmarkedet

Tekst: Steen Moestrup

Dengang jeg var barn, fortalte mine bedsteforældre om bisserne, som stod på gadehjørnet og fordrev dagen med at tømme ølflaske på ølflaske, når det ikke lige var, at der var en særlig anledning og det så var brændevinsflasken der kom frem.

Denne artikel handler om bisserne – altså mine og dine tænder. Og om hvordan psykofarmaka og anden medicin, som anvendes i psykiatrien, skaber dårlige tænder og dermed virker ødelæggende på livskvaliteten og arbejdsevnen.

Det tog mange år før det gik op for psykiaterne, at deres mediciner var ødelæggende for folks tænder og endnu flere før det gik op for dem, at det faktisk handlede om den tørhed, som meget medicin giver og som påvirker tænderne, ved at skabe en øget grobund for huldannelse. En del psykofarmaka gør en træt, og det øger faktisk også appetiten til sukker og andre for tænderne usunde stimuli.

LØFTEDE PEGEFINGRE

Min tandlæge havde løftede pegefingre hver gang jeg var til kontrol – ”Du børster ikke dine tænder godt nok og ikke tit nok”. Men da jeg stoppede med medicinen fik piben en anden lyd. Nu var tænderne imidlertid ødelagt. Og min arbejdsevne var gået

samme vej, eller i hvert fald var den nedsat så meget – at førtidspensionen slog min dør ind. Måske var det forbruget af psykiaterens medicin, der gjorde udslaget. Set i bakspejlet vedligeholdt den mit behov for indlæggelser. Jeg har ikke været indlagt efter jeg stoppede med at bruge medicinen.

Mine tænder har man ikke kunne genskabe endnu. Jeg har valgt at gå en anden vej, nemlig at tilberede en mad, som kan tygges selvom jeg mangler alle tyggefladerne i siderne. Fint snittede salater og godt gennemtillavede rodfrugter og langtidsstegt kød.

AMALGAM OG PSYKEN

Som barn ødelagde skoletandlægen mine tænder ved at bore dem ud og sætte amalgamplomber i. Der har været rejst tvivl om, hvorvidt amalgam påvirker psyken, og skabe grobund for diagnoser som skizofreni og andre psykiske ubalancer. Bevisbyrden er dog ikke så klar, at nogen har fået erstatning. Amalgamplomberne ødelagde dog min evne til at tygge med tænderne, og skabte spændinger i mund og nakke.

HÅRDHÆNDET BEHANDLING HOS SKOLETANDLÆGEN

Skoletandlægens hårdhændede behandling skabte nogle traumer

omkring tandbehandling, som har krævet rigtig mange timers bearbejdning hos psykolog og støtte fra en pædagog, til overhovedet at turde sætte sig i tandlægestolen igen. Det var ikke den af kommunen indsatte bostøtte, der havde tid og mulighed for at hjælpe med at få genskabt tilfiden til en tandlæge. Selvom mine venner med tilsvarende problemer fik tilsvarende ønsker opfyldt. I stedet for at kæmpe kampen med kommunen og få socialpsykiatrien på banen, valgte ledelsen i psykiatrien at sætte en sygeplejerske på hjemmebesøg.

ET PROBLEM AT VÆRE VELFUNGERENDE

Et af problemerne var, at jeg i perioder var så velfungerende at jeg kunne være på arbejdsmarkedet. Og så var kommunens vurdering ikke til at anke. At arbejdspladsen var et selvbestaltet flexjob, med en leder med særlig psykologisk indsigt og en personlig tilknyttet assistent med stor psykologisk indsigt, var for kommunen uden betydning.

100 MILLIONER I UBRUGTE MIDLER

I 2015 var der afsat 100 mio. til tandlægehjælp for udsatte via satspuljen,

men pengene gik tilbage i statskassen. Det skyldtes, at kendskabet til disse midler var begrænset, og ikke mindst fordi mulighederne for at søge hjælpen var så kompliceret, at de fleste opgav på forhånd, og dem som søgte fik afslag.

KOMMUNALT TILSKUD SOM EN JUNGLE

Også min nuværende tandlæge har problemer med at udregne tilskuddet fra kommunen – de 85 % der dækkes af helbreds-kortet, fordi reglerne skifter og der er ting, der normalt hører med i almindelig tandeftersyn ikke indgår i tilskudsberegningen.

Selv har jeg opgivet at søge om kommunalt tilskud til de større reparationer, så mine tænder er blot blevet trukket ud efterhånden som de blev for dårlige. Et af diskussionspunkterne med kommunen har været, hvorvidt jeg blot skulle have repareret tænderne med amalgamplomber eller plast. Jeg har ikke ønsket at få amalgamplomber ind igen, da meget tyder på, at de påvirker psyken og kroppen langt mere negativt end plast.

Faktisk er min tyggeevne bedre i dag, hvor jeg mangler tænderne, end da jeg havde dem med amalgamplomber.

GENSKABELSE AF TANDSÆT

Jeg ved at rebellen fra Langeland, Ole Sørensen, i sit socialpsykiatriske arbejde, har hjulpet flere til at få genskabt deres tandsæt og det har givet en hel del forskellige resultater, og har endda bragt folk tilbage på arbejdsmarkedet. Forskellen på Langelands Kommunes og Hillerød Kommunes socialpsykiatriske indsats, er betinget af de kommunale prioriteringer både i serviceloven og på økonomisiden, så selv om alle borgere i Danmark i princippet er underlagt de samme betingelser i serviceloven, forvaltes disse forskelligt fra kommune til kommune. Og endelig henstår den vurdering, som foretages i den enkelte sag.

Selve resonansen mellem borgeren og den kommunale sagsbehandler, har indflydelse på hvilket resultat man kommer frem til. Det er utrolig så stor ulighed, der er i et land som Danmark, hvor der tales så meget om lige ret til behandling og sundhed. ■

Lokalforeninger

FAP MIDTVEST:

v/Lone Toustrup
toustруп67@hotmail.com

LAP ÅRHUS:

v/Ingrid (Sussi) Sejerøe-Olsen
Telefon 6154 7650, iso435@hotmail.com

LAP SILKEBORG:

Netværksgruppe Silkeborg v/Tonny Johansen,
Telefon 3029 8674, tonny.johansen@webnetmail.dk

LAP HORSENS

Netværksgruppe Horsens v/Johnny Hansen,
Telefon 2444 8949, johohansen@gmail.com

LAP RANDERS:

v/Anette Rousing
Telefon 2733 5713, lapranders@gmail.com

LAP NORDSJÆLLAND:

v/Steen Moestrup, Langbjerg Park 57, 3400 Hillerød,
Telefon 2822 2765, steen@lap.dk

LAP ROSKILDE OG OMEGN:

v/Niels Laursen, Grønnegården 572 B, 2670 Greve
Telefon 4390 5268, nielsoglaursen@youmail.dk
LAP Roskilde har træffetid anden torsdag, hver måned kl. 14.00
-16.00 hos PsyklInfo, Kornerups Vænge 9, st. tv., 4000 Roskilde

LAP VESTSJÆLLAND:

v/Valentina Trantel Djurhuus-Andersen, Lundtoftevej 4, 4293
Dianalund
Telefon 2255 1046, v.djurhuus@gmail.com

LAP HOLBÆK:

v/Bruno Madsen,
Telefon 4053 6067, madsen76bruno@gmail.com

LAP KØGE OG OMEGN:

v/Tina Møllegaard Hesselbjerg
t.hesselbjerg@gmail.com

LAP NÆSTVED OG OMEGN:

v/Hanne Wiingaard, Pilevej 4, 4683 Rønnede
Telefon 2163 7314, wiingaard@lap.dk

LAP KØBENHAVN/FREDERIKSBERG:

Vesterbrogade 103, 1. 1620 København V
Telefon 33 26 16 23, www.lap-kbh.dk, kontor@lap-kbh.dk
Formand for bestyrelsen: Per Nielsen
Telefon 25 86 05 54, grustoft@gmail.com

LAP KØBENHAVNS OMEGN:

v/Lars Arredondo, Dalstrøget 104, st., 2870 Dyssegård,
Telefon 2349 4034, larsa@tdcadsl.dk

LAP GULDBORGSUND OG LOLLAND:

Formand: Jytte Rasmussen
Telefon 2874 0352, e-mail udstrup.jytte@hotmail.com
Næstformand og kasserer: Erik Warburg
Telefon 5094 7936, e-mail erik.warburg@live.dk
www.123hjemmeside.dk\LAPguldborgsund

KONTAKTPERSON I SVENDBORG KOMMUNE:

Ulla Pedersen, Støberbakken 8, 1.tv., 5700 Svendborg
Telefon 6220 1509

Regionale foreninger

LAP MIDTJYLLAND:

v/Tom Jul Pedersen
Telefon 2988 4532, tomjulps@gmail.com

LAP SYDDANMARK

v/Lise Duus
Telefon 2231 0942, lise.duus39@gmail.com

LAP REGION SJÆLLAND:

Midlertidig kontakt: Hanne Wiingaard
Telefon 2163 7314, wiingaard@lap.dk

LAP REGION HOVEDSTADEN:

Bo Steen Jensen
Telefon : 3969 3388 / 2578 3388, zentao@lap.dk

Liste over kollektive medlemmer i LAP

Aktivhuset Freya	2670 Greve
CSD Odense	5000 Odense C
Banehuset	4450 Jyderup
Blåkærgård	8800 Viborg
Bofællesskabet Kirsten Marie	2800 Kgs. Lyngby
Botilbudet Skovsbovej	5700 Svendborg
Brugerrådet f/Socialpsyk.Jammerbugt Kommune	9440 Åbybro
BUPS – Brugerudviklingsprojekt for Psykisk syge & Sårbare	2820 Gentofte
Café Aroma	5700 Svendborg
Café Utopia	7500 Holstebro
Center Nørrebro	2200 København N
Den Grønne Gren	8900 Randers C
Den Gule Dør	4600 Køge
Det Gule Hus / Askovgaarden	2200 København N
Forvandlingsværkstedet	2650 Hvidovre
Fountain House, København	2100 København Ø
Gallohuset	8000 Århus C
Haslekollegiet	8210 Århus V
Huset i Overgade	9800 Hjørring
"IFK 98" – Kæmperne	2200 København N
Jobigen	8800 Viborg
Lyspunktet	4500 Nykøbing Sj
Mamma Mia	2400 København NV
Mandagsklubben i Vejlbj Vest	8240 Risskov
Multihuset Isefjord	4300 Holbæk

NABO-Center Amager	2300 København S
Netværkscaféen	7700 Thisted
Netværkstedet Thorvaldsen	1871 Frederiksberg C
Nordfyns Psykiatricenter	5471 Sønderød
Outsideren	2200 København N
PH - Aktiv	8600 Silkeborg
Regnbuehuset	2630 Taastrup
Sind klubben i Hillerød	3400 Hillerød
Skejbyhave	8200 Århus N
Skiftesporet	7400 Herning
Socialpsykiatrien og Aktivitetshuset Støberiet	2750 Ballerup
Socialpsykiatrien, Botilbud	4640 Fakse
Socialpsykiatrisk Center	4330 Hvalsø
Socialpsykiatrisk Center Rosengaarden	6900 Skjern
Stop Op	4880 Nysted
Stoppestedet	5000 Odense C
Støttecentret	6950 Ringkøbing
Støttecentret	6920 Videbæk
Sundbygård	2300 København S
Sølvagergård	4293 Dianalund
Ungegruppen	8900 Randers C
Værestedet Perronen	4800 Nykøbing F
Værestedet Væksthuset	8700 Horsens

- ☐ Jeg er nuværende eller tidligere psykiatribrugere og ønsker medlemskab af LAP: 125 kr. årligt
- ☐ Jeg er nuværende eller tidligere psykiatribrugere og ønsker medlemskab af LAP, jeg er på kontanthjælp/hjemløs: 50 kr. årligt
- ☐ Vi er psykiatribrugere og ønsker kollektivt medlemskab af LAP for vores forening/værested/institution m.v. [kontakt sekretariatet]
- ☐ Jeg er ikke psykiatribrugere, men ønsker abonnement på Medlemsbladet LAP: 175 kr. årligt
- ☐ Vi ønsker abonnement på Medlemsbladet LAP til vores institution/forening: 300 kr. årligt
- ☐ Individuelt støttemedlemskab: 200 kr. årligt
- ☐ Kollektivt støttemedlemskab: 600 kr. årligt

Du er velkommen til straks at indbetale dit medlemskab/abonnement på LAP's konto i Danske Bank: Reg.: 3574, konto: 30 01 88 89 27 eller via MobilePay til nr. 24 23 73 93 (LAP Landsforeningen) - husk at skrive afsender på din betaling. Ellers vil du ved indsendelse af denne indmeldelsesblanket modtage et indbetalingskort.

Indmeldelse kan også foregå på www.LAP.dk

INDMELDELSSES//BLANKET//

NAVN:

ADRESSE:

FØDSELSDATO OG ÅR:

POSTNR. OG BY:

KOMMUNE:

REGION:

EVT. TLF:

EVT. EMAIL:

Landsforeningen Af nuværende og tidligere Psykiatribrugere

Store Glasvej 49 · 5000 Odense C · Tlf: 66 19 45 11

HVAD ER EN BISIDDER

og hvad kan jeg bruge en bisidder til?

LAP har i nogle år haft et tilbud om en bisidderordning og har derfor et korps af frivillige bisiddere,

der selv har eller har haft en eller anden form for tilknytning til psykiatrien, klar over hele landet. Bis-

idderordningen er da også blevet brugt, men vi kunne godt tænke os at den blev brugt endnu mere.

- En frivillig bisidder er en person, der ulønnet går med dig, når du f.eks. skal mødes med kommune, jobcenter, læge, bank, advokat eller andet.
- Bisidderen kan tilbyde dig en samtale både før og efter mødet.
- Bisidderen har tavshedspligt.
- Bisidderen har gennemgået et bisidderkursus eller anden form for træning
- Bisidderen er vurderet egnet til opgaven
- Bisidderen er ikke en ekspert, der fører sagen for dig, men derimod en uvildigsparringspartner, som du kan drøfte din situation med.

Det er uden udgifter for dig at benytte en bisidder fra LAP.

DU KAN FX BEDE OM AT FÅ EN AF DEM MED, HVIS DU:

- Er i tvivl om, hvordan du får dine tanker og ønsker formuleret
- Har svært ved at bevare overblikket og koncentrere dig
- Har brug for en at støtte dig til, som kan hjælpe dig både før og efter et møde
- Skal have et møde med en sagsbehandler.
- Skal have et møde med din almindelige læge
- Skal have et møde med en anden behandler eller myndighed
- Så føl dig mere tryk, få en bisidder ved din side

SÅDAN FÅR DU KONTAKT TIL EN BISIDDER FRA LAP'S BISIDDERKORPS:

Henvend dig til LAP's sekretariat i Odense på tlf.: 6619 4511 eller pr. e-mail: lap@lap.dk.

Oplys navn og tlf. nummer og giv en kort beskrivelse af til hvad, hvor og hvornår du har brug for en bisidder.

LAP vil hurtigst muligt forsøge at finde en ledig bisidder, der kan og vil påtage sig opgaven.

Bisidderen kontakter dig, og I aftaler nærmere om, hvordan I vil forberede jer på det eller de møder, hvor du ønsker bisidderens medvirken. Om muligt ved at mødes eller evt. pr. tlf.

Store Glasvej 49, 5000 Odense C

POST

Sendes ufrankeret
Modtageren
betaler portoen

**LANDSFORENINGEN AF NUVÆRENDE OG
TIDLIGERE PSYKIATRIBRUGERE**

+++ 15714 +++
7993 Sydjylland-Fyn USF B

*Man leder efter et ord
og finder et sprog*

*Man kysser en mund
og bli'r gift med et folk*

*Man graver i haven
og støder på en planet*

*Man ser forundret op
og man er forår.*

KROGS KROG

Af Michael P. Krog

Ordene er Benny Andersens og anledningen er forårets ankomst endnu en gang.

Så kan man diskutere om vejret helt lever op til varedeklarationen, men det er vel med vejret som med psykiatrien - alle taler om det, men ingen gør rigtigt noget ved det.

Benny Andersen skriver andetsteds, om at det er vår og der beskæres i buskadser og budgetter.

Der har siden sidst igen været en eftersøgning i gang om at finde de forsvundne 2,2 milliarder, som officielt var bevilliget ekstra til psykiatrien.

Ingen har endnu rigtigt fundet pengene og endnu færre vil påtage sig ansvaret. Intet nyt heller her.

Tre andre forårstegn er genlæserne af Hans Scherfigs enestående og stadigt aktuelle roman 'Det forsømte forår', om de stadigt nye kuld af unge som terper pensum for at få den rigtige billet ind til fremtiden. Så er der de årlige generalforsamlinger, som er bundværket for landets utallige bestyrelser og foreninger. I LAP-regi hedder generalforsamlingen, Landsmøde, og denne tradition er atter gennemført og foregik også dette forår i Svendborg.

Siden Landsmødet har jeg flere

gange været i Odense, fødestedet for H. C. Andersen og hovedkvarter for LAP. Ikke så langt fra Odense ligger Nørre Lyndelse, hvor komponisten Carl Nielsen blev født og som siden skabte store musikalske værker og symfonier. Helt nede på jorden nyder jeg Fynsk Forår. Og det er ikke så meget øllen af samme navn, men Carl Nielsens skønne og livgivende musikalske udgave af 'Fynsk Forår'.

Der bliver som bekendt talt meget om psykiatrien. Overskrifterne har været mange. Nye bostedsformer - med eller uden tvang, manglende milliarder, de såkaldte 'lykkepiller' SSRI - er de gavnlige eller måske det modsatte og mere overordnet den sociale arv.

Den sociale arv, har man talt meget om i tidernes løb. Manden bag den Danmarkshistoriske samfundsomvæltning i 2001, statsminister Anders Fogh Rasmussen erklærede, at nu (dengang) skulle der gøres noget for at nedbryde den negative sociale arv. Fra Folketingets talerstol proklamerede han, at man skulle gøre det lettere, så man kunne 'gå fra bistandsklient til bankdirektør'.

Siden er overførselsindkomsterne blevet beskåret og kontanthjælpen

har fået sit loft. Uanset hensigterne, tror jeg godt at man roligt kan sige, at det er blevet sværere for mennesker at være på bunden af samfundet. Om man så er arbejdsløs, handicappet, syg og ønsker førtidspension og så videre. Efterhånden synes jeg at det mest sociale er flaskeautomaten i ethvert supermarked. Der står nemlig altid: Bunden først! Til gengæld sidder bonusser og gyldne håndtryk stadig mere løst på direktionsgangene og adskillige millioner er en selvfølge.

H. C. Andersen havde også sin kommentar til den sociale arv. I eventyret 'Børnesnak' fra 1859, fortæller han om børn som var til fødselsdag i de finere kredse.

De vidste mere end godt, at de tilhørte det bedste i samfundet. Rige folks børn og fornemme folks børn. De var blodets, pengenes og åndshovmodets børn. De vidste at man i hvert fald ikke kunne blive til noget i samfundet, hvis man havde et efternavn som sluttede med bogstaverne -sen.

Det vidste også en fattig dreng som kun måtte stå udenfor den halvåbne dør.

Den lille kunne ikke engang komme med ind i stuen, så ringe var han.

Ikke en skilling havde forældrene hjemme at lægge på kistebunden, og ikke havde de råd til at holde en avis, end sige at skrive den, og så kom nu det allerværste til, hans faders navn, og altså også hans navn endte aldeles på "sen". Ham kunne der da aldrig i verden blive noget af.

Nu gik der hen mange år og i dem bliver børn til voksne mennesker.

Der stod i Byen et prægtigt hus, det var fuldt af herligheder, og alle folk ville se det, selv folk udenfor byen kom for at se det. Det hus var den lille fattige drengs, ham blev der dog noget af, skønt hans navn endte på "sen" – Thorvaldsen.

Det var billedhuggeren Bertel Thorvaldsen som stod ved sit hus, Thorvaldsens Museum, men det kunne også have været Carl Nielsen eller H. C. Andersen selv.

Nu er jeg selv hverken digter – selv om man af og til prøver og håber – eller billedhugger, men en blanding af journalist og politiker. Så kan det i det daglige være lidt svært at se hvor meget man 'rykker', og hvor stor betydning man har. Måske er det blot symbolsk at stikke en finger i vandet og når man tager den op, måle hvor stort hullet er. I min tidligere karriere som redaktør overværede jeg jævnligt 'overdragelsesforretningerne', hver gang der kom en ny socialminister. Det er en happening som foregår på øverste etage på Holmens Kanal 22 og indeholder taler, lidt gaver samt kold hvidvin og kolde kransekager. Kolde kager fordi de sikkert har ligget i fryseren parat til lige at blive tøet op når toppen skiftes ud. På mere end en måde toppen af kransekagen. Engang da socialdemokraten Henrik Dam Kristensen blev introduceret som ny socialminister, skrev jeg bagefter om skiftet.

Nu kender mange sikkert 'Niels Helvig Petersen-syndromet': Det er utroligt så meget man kan få igen-

nem, hvis man lader andre tage æren for det.

Jeg vil dog bemærke at jeg i tidskriftet Outsideren portrætterede Henrik Dam Kristensen og heri indgik beskrivelsen af hans forsømte forhår. Dam Kristensens forhår var ærligt talt ikke særligt velordnet.

- Og så sandelig, under et kvartal efter artiklen, fremstod den stadig nytiltrådte socialminister med ny frisure - med særlig henblik på forhåret.

Nu er jeg så i øvrigt selv kommet i den position at have et forhår, som enten er forsømt eller mere trængende end værdigt.

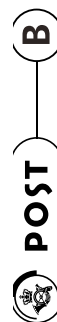
Derfor her til sidst endnu et slag for forståelsen. At lytte fremmer forståelsen. Samtale fremmer forståelsen.

Sommeren er på vej.

Kys det nu, det satans liv, grib det, fang det før det er forbi. Hav det godt og pas nu rigtigt godt på jer selv!

Kærligst Michael

KROGS
KROG

DANMARK

PP

Afsender: Medlemsbladet LAP, Store Glasvej 49, 5000 Odense C